

Movare wil een netwerk van expertisescholen zijn

Elke school z'n eigen specialisme

Mei 2018

Elke school z'n eigen expertise, met het bestuur als ondersteunend en verbindend netwerk: dat is waar Onderwijsstichting Movare in Zuid-Limburg naar toewerkt.

Movare bestuurt 47 scholen: 43 reguliere basisscholen, drie sbo-scholen en een school voor s(v)o. De bevolkingskrimp heeft geleid tot diverse fusies en sluitingen, maar inmiddels lijkt het scholenbestand redelijk toekomstbestendig. Twee jaar geleden trad na een moeilijke periode het huidige bestuur aan. Bestuurder Kiki Huijnen: "Wij hebben een strategisch beleidsplan gemaakt. Met dat plan in de hand hebben we de basis op orde gebracht en geven we nu richting aan het onderwijs." Dat lukt, zo bleek uit het bestuursgericht inspectietoezicht dat Movare afgelopen najaar onderging.

Movare heeft haar beleidsvoornemens verspreid over verschillende deelgebieden: goed onderwijsbestuur met transparant beleid en rekenschap over bedrijfsvoering; passend, betekenisvol en innovatief onderwijs; professionele en bevlogen medewerkers; werken in verbinding met ouders, omgeving en ketenpartners; een lerende organisatie; en voldoen aan de maatschappelijke opdracht in een veranderende wereld. Voor elk deelgebied geven indicatoren aan wanneer de doelen zijn behaald.

De organisatie werkt toe naar een eigen definitie van onderwijskwaliteit. Momenteel worden er per school inspiratiesessies gehouden met de directeur, ib'ers en leerkrachten. Binnenkort komt er een grote 'stakeholdersessie' waarbij alle personeel, ouders en betrokkenen van buiten worden uitgenodigd. De uitkomsten worden verwerkt in het nieuwe strategisch beleidsplan, voor de periode vanaf 2020. "Nu werken we op basis van het inspectiekader", zegt Huijnen. "Straks komen daar de Movare-doelen bij." Dat meepraten is nieuw binnen Movare, zegt Henk Hetterscheid, directeur van basisschool Steltloper in Kerkrade. "De directeuren en teams hebben nu de mogelijkheid om betrokken te zijn bij allerlei beleidsvoornemens via werkgroepen en brainstormsessies. Dat was vroeger niet aan de orde." Volgens hem zorgt die betrokkenheid voor meer bevlogenheid. Andrew Simons, programmamanager kwaliteitszorg, beaamt: "Onze scholen waren allemaal eilandjes. Nu is er meer samenhang."

Tegelijkertijd krijgen de individuele scholen veel ruimte. Huijnen: "Wij willen dat scholen goed nadenken over welke ontwikkeling ze willen doormaken; dat ze de ruimte nemen en bewegen binnen de kaders van Movare. Wij kiezen niet voor een 'Movare-deken', maar voor wat de school nodig heeft." Dat is ook nodig, zegt zij, omdat de scholen qua omgeving en populatie sterk verschillen. De bedoeling is dat elke school een eigen expertise ontwikkelt. Huijnen: "Movare wordt dan een netwerk van expertisescholen." Simons: "Onze scholen leken teveel op elkaar. We willen dat ouders iets te kiezen hebben."

Profiel

Basisschool Steltloper, een heterogene school met 14 nationaliteiten en 30% gewichtenleerlingen, heeft al een profiel gekozen. "Wij zijn hier een minimaatschappij en willen kinderen goed samen laten opgroeien", zegt Hetterscheid. Sinds de school werkt met Positive Behaviour Support, is het aantal escalaties gedaald. Ib'ér Janine Deckers: "Veel leerlingen hebben een zwakke thuissituatie. Onze opdracht is om kinderen hun potentieel te laten bereiken. Wij willen kinderen gelijke kansen bieden en hebben hoge verwachtingen van hen." De leerkrachten maken tevoren een inschatting over hoe individuele kinderen gaan scoren. Als de inschatting te laag is, wordt dat opgemerkt. Steltloper gebruikt onder andere de NSCCT (Niet Schoolse Cognitieve Capaciteiten Test) in groep 4, 5 en 6 om de potentie van individuele leerlingen in beeld te krijgen. Deckers: "Daar stemmen we ons aanbod op af. We vergelijken de potentie van kinderen met hun scores op citotoetsen." Ib'ér Natascha de Boer: "We proberen wel realistisch te blijven. Kinderen kunnen er ook last van hebben als de leerkracht te hoge verwachtingen heeft." Simons: "Movare wil deze werkwijze graag breed inzetten. Een school mag deze leerlinggegevens ook op een andere manier boven water halen, bijvoorbeeld met behulp van Parnassys. Maar scholen moeten naar ons wel inzichtelijk maken hoe ze het doen." Basisschool Steltloper houdt aan het begin van het schooljaar startgesprekken. Daarbij spreken ouders, kind en leerkracht hun verwachtingen uit. Door het jaar heen zijn er oudergesprekken over de sociaal-emotionele en didactische ontwikkeling van hun kind. Tegenwoordig schuift daar ook de leerling bij aan. "Zelfs kleuters kunnen goed vertellen wat ze willen leren", zegt Hetterscheid.

De school wil kinderen zo lang mogelijk binnen het reguliere onderwijs houden. Veel leerlingen zijn afkomstig uit het sbo. Er is een 'startklas' voor kleuters bij wie nog niet duidelijk is of ze op hun plek zijn in het reguliere onderwijs. Een kind kan daar blijven totdat de keuze duidelijk is en er een passende plek is gevonden. De school werkt nauw samen met de zorginstelling Radar.

Innovatie

Volgend schooljaar begint de nieuwe schoolplanperiode en moet de profilering van de verschillende scholen beter zichtbaar worden. Daarbij zal ook het speerpunt 'innovatie' als het goed is duidelijker naar voren komen. Movare-scholen kiezen voor de 'kweek-school'- of de 'kweek-schaal'-route. De kweek-schoolroute komt neer op een echte kanteling, bijvoorbeeld een overstap van klassikaal naar gepersonaliseerd onderwijs. Drie à vier Movare-scholen hebben voor een dergelijke ingrijpende verandering gekozen. Bij de kweek-schaal is er sprake van een kleine verandering. Zo introduceert de Steltloper bijvoorbeeld groepdoorbrekend rekenen. "Sommige scholen zijn sterk veranderd; wij zijn wat voorzigtiger", zegt Hetterscheid. Simons: "De Steltloper is te bescheiden; deze school is wel degelijk sterk veranderd. Zij vertalen op een heel knappe manier de onderwijsbehoeften in een passend aanbod."

Het bestuur houdt door middel van audits zicht op de kwaliteit van de scholen. Veertien eigen mensen zijn door een externe partij tot auditor opgeleid. Daarnaast maken scholen jaarlijks een 'schoolfoto', waarbij de resultaten in beeld worden gebracht. Soms grijpt het bestuur in. Huijnen: "Eén van onze scholen wilde een grote innovatie doorvoeren, maar stond onder leiding van een directeur die het team moeilijk mee kon krijgen. Wij zijn in gesprek gegaan met beide partijen en hebben begeleiding geregeld. Soms is er een mismatch tussen een school en een directeur. In zo'n situatie krijgen we signalen via alle mogelijke kanalen van ouders, kinderen en personeel."

Het positieve inspectierapport van najaar 2017 heeft Movare extra zelfvertrouwen gebracht. Dat is ook te merken op de Steltloper. Veel leerlingen scoren hier laag op begrip-lezen. Deckers: "Wij denken dat dat onder andere komt door een gebrekkige inzet van de executieve functies. Daarvoor hebben we nu zelf, op basis van vakliteratuur, een traject ingericht voor de leerkrachten. Dit kunnen we doen omdat de basis op orde is. We durven dat mede aan dankzij het inspectierapport." Simons knikt. "We hebben zelf veel expertise in huis en daar gaan we meer gebruik van maken. De ene school kan met z'n kennis de andere verder helpen."

